

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Valeč, okres Třebíč

675 53 Valeč 222

Identifikátor školy: 600 122 069

Termín konání orientační inspekce: 3. - 4. únor 2003

Čj.:	114 026/2003-11010
Signatura:	ok4zw104

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Základní škola Valeč, okres Třebíč je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Obec Valeč.

Sdružuje základní školu o kapacitě 270 žáků, jednotřídní mateřskou školu s kapacitou 30 dětí, školní družinu o kapacitě 60 žáků a školní jídelnu s kapacitou 220 jídel.

Dle Výkazu o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 má předškolní zařízení s celodenním provozem pro školní rok 2002/2003 zapsáno 25 dětí ve věku od tří do šesti let.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti v mateřské škole bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola má velmi dobré personální podmínky. Výchovně-vzdělávací činnost zajišťují dvě učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a s delší pedagogickou praxí v předškolních zařízeních. Jedna je místní, druhá do mateřské školy dojíždí. Provozní práce zajišťuje školnice.

Učitelka pověřená vedením uplatňuje demokratický styl řízení založený na důvěře k zaměstnancům a na respektování jejich názorů.

Obě pedagogické pracovnice se zúčastňují různých vzdělávacích akcí pořádaných Pedagogickým centrem Jihlava, pobočkou Třebíč. V době orientační inspekce však učitelky takto získané poznatky v praxi neuplatňovaly. Pro hodnocení práce zaměstnanců nebyla stanovena kritéria. Při přidělování nenárokových složek platu je oceňována především ochota pracovat nad rámec pracovních povinností.

Kontrolní činnost je orientována na průběžné sledování zajištění provozu a hospitační činnost. Cíle hospitační se obecně vztahují k hlavním úkolům ročního plánu. Zaměřují se pouze na dílčí oblasti, nepostihují komplexní sledování úrovně pedagogické práce. Z předložených materiálů nebylo možné zjistit, jak byly závěry hospitační činnosti využity pro zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce.

Organizační struktura je vzhledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců velmi jednoduchá.

Organizace provozu a výchovně-vzdělávací činnosti je vymezena vnitřním a provozním řádem školy, režimem dne a pracovními náplněmi. Rozvržení pracovní doby školnice neodpovídá potřebám provozu školy.

Informační systém směrem k zaměstnancům a rodičům funguje prostřednictvím denních osobních kontaktů. Zaměstnancům jsou důležité informace předávány bezprostředně nebo jsou

využívány pedagogické rady a provozní porady. Rodiče získávají informace o dětech, jejich výsledcích a o práci školy při předávání dětí, při společných akcích a na školních oslavách.

Personální podmínky jsou vzhledem ke zjištěným nedostatům v oblasti organizace a kontroly hodnoceny celkově jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola sídlí v samostatné účelové budově. Má dostatek vhodných prostor pro plnění zvoleného vzdělávacího programu. K dispozici je prostorná třída, jídelna, stálá ložnice, sociální zařízení a šatna dětí. Nevýhodou je z hlediska plynulosti realizovaných činností a zajištění bezpečnosti dětí vnitřní členění prostor - sociální zařízení a jídelna nenavazují bezprostředně na hernu. Vybavení třídy je účelné a funkční. Dětské stoly neodpovídají svými rozměry různé výšce dětí. Didaktická technika nebyla při sledovaných činnostech využita. Nabídka hraček a učebních pomůcek je velmi dobrá, průběžně je doplňovaná a obměňovaná. Hračky a doplňky ke hrám jsou umístěny v dosahu dětí. V dětské knihovně jsou soudobé i klasické knihy, v učitelské je zastoupena i moderní metodická literatura. Estetická úroveň interiérů školy je standardní. Hygiena, čistota a pořádek jsou na velmi dobré úrovni.

Objekt mateřské školy obklopuje rozlehlá zahrada se vzrostlou zelení. Je vybavena kovovými prolézačkami, pískovištěm, zahradním domkem pro ukládání hraček a dětským bazénem, který však není již několik let v provozu.

Režim dne vymezuje dostatečný časový prostor pro hry. Při přípravě řízených činností není respektována zásada přiměřenosti (z hlediska náročnosti a délky), proto se zájem, aktivita a pozornost mladších dětí postupně snižují. Plynulost denního programu je narušována organizovanými přechody mezi jednotlivými činnostmi a hromadnými přesuny do jídelny. Pitný režim je zaveden, nápoje však nejsou umístěny ve třídě, ale v jídelně mimo dohled učitelky. Ve vybavení umývárny chybí zařízení pro mixování teplé a studené vody. Děti se proto z bezpečnostních důvodů umývají většinou ve studené vodě.

Mateřská škola má pro výchovně-vzdělávací činnost průměrné materiálně-technické podmínky.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ -VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně- vzdělávacího programu

Pedagogické pracovnice zpracovaly školní vzdělávací program. Jeho základem jsou roční období, která jsou členěna na týdenní tematické celky. Při jeho tvorbě učitelky vycházely orientačně z rámcového vzdělávacího programu, z poznatků získaných dalším vzděláváním, z literatury nakladatelství Portál a Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy čj. 33483/83-201.

Z výše uvedených materiálů sestavují tematické plány, které se vztahují k ročním obdobím, přírodním a společenským jevům. Délka jejich realizace není striktně určena, učitelky ji přizpůsobují aktuální situaci. Jednotlivá témata bezprostředně souvisejí se životem dětí, jsou jim blízká a srozumitelná. Zvolené téma prolíná především řízenými činnostmi po celý týden. Malá pozornost je v týdenních plánech věnována jasnému stanovení dílčích i cílových záměrů.

Chybí diferenciacie ve vztahu k věkovým a individuálním schopnostem a předpokladům dětí. Plánování je negativně ovlivňováno dlouhou praxí a rutinou učitelek. Vychází z tradičního členění na jednotlivé výchovné složky, postrádá vnitřní propojenost a návaznost tematických celků, nejsou uplatňovány progresivní přístupy.

Povinná dokumentace k průběhu a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti je vedena průkazně a v souladu s právní normou.

Průběžné systematické vyhodnocování kvality výchovně-vzdělávací práce vzhledem k naplňování Rámcového programu pro předškolní vzdělávání není prováděno. Hodnocení má spíše formu neformálních rozhovorů o průběhu a výsledcích práce s dětmi mezi oběma učitelkami.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Organizace řízených a spontánních činností je důsledně realizována tradičním způsobem, kdy jsou jednotlivé organizační celky oddělené. Jejich skladba odpovídá stanovenému režimovému uspořádání dne.

Motivace spontánních a řízených činností vychází z týdenního tématu. Aktivitu dětí podporuje oceňování snahy a pokroku a převažující pozitivně orientované hodnocení. Při řízené práci využívají učitelky většinou vnější motivaci přípravou prostředí a pomůcek. Vnitřní motivace, založená na pestrosti nabídky činností, na aktivním přístupu a možnosti samostatného rozhodování je zastoupena v minimální míře.

Vztahy mezi dětmi a učitelkami jsou vstřícné, pozitivní, založené na důvěře a přiměřené toleranci. Děti dodržují dohodnutá pravidla chování a soužití v mateřské škole, respektují přirozenou autoritu učitelek. V době spontánních her mají možnost samostatného rozhodování ve volbě hraček, výběru oblíbené činnosti nebo spoluhráčů i dostatek prostoru pro komunikaci. Při jiných činnostech mají výrazně dominantní postavení učitelky. Kladně je hodnoceno vedení dětí k vzájemné toleranci a smyslu pro spolupráci a uplatňování humoru.

V organizaci dne jsou vyhrazeny pro spontánní činnosti především ranní hry a pobyt venku. Učitelky je využívají k navázání kontaktu s jednotlivými dětmi, reagují na jejich přání a podněty a výjimečně také k plánovaným didaktickým činnostem. Méně se podílejí na rozvíjení her nabídkou pomůcek, hraček či svojí přímou účastí. Ukončení her je hromadné, později přicházející děti tak nemají dostatek času k jejich přirozenému a klidnému dokončení. Spoluúčastí při úklidu vedou učitelky děti k správnému a pečlivému uložení hraček a pomůcek.

V řízených činnostech převládá frontální organizace, všechny děti pracují současně bez výraznější diferenciacie nároků. Učitelky se orientují především na plnění vzdělávacích cílů. Snaží se o zapojení všech dětí aniž by vytvořily podmínky pro individuální volbu mezi činnostmi spontánní a řízenou.

Užívané metody a formy práce jsou tradiční, vycházejí z mnohaleté pracovní zkušenosti a rutiny učitelek. Nepodporují aktivní účast dětí v procesu učení, verbální předávání poznatků výrazně převyšuje nad praktickými činnostmi, hrou a spontánním učením. Nové vzdělávací postupy např. smyslová výchova, tvořivá dramatika, experimentování jsou využívány jen výjimečně. Chybí nabídka individuálních a skupinových činností, vytváření prostoru pro potřeby a schopnosti jednotlivých dětí. Učitelky dětem předávají při rozhovoru vlastní informace, nekladou problémové otázky, spíše se spokojují s jednoduchým doplňováním vět. Při sledovaných činnostech nejsou v dostatečné míře využívány pomůcky a didaktická technika.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové schopnosti a hrubá motorika dětí jsou na velmi dobré úrovni. Úroveň jemné motoriky je ovlivněna věkem dětí a délkou jejich docházky do mateřské školy. Vcelku ale dosahují přiměřených výsledků.

Zdvořilostní a hygienické návyky zvládá většina dětí na úrovni věku. V průběhu inspekční činnosti byly zjištěny u dětí určité rezervy ve zvládnutí společenských a kulturních návyků při stolování.

V sociálních vztazích převládá tolerance a ohleduplnost. Vztahy mezi dětmi jsou přátelské bez výrazně negativních prvků. Dokážou spolupracovat, přijímat a správně plnit různé role při kolektivních hrách a spontánních pohybových aktivitách.

Komunikační dovednosti a slovní zásoba odpovídají věkovým možnostem dětí. Jsou schopné hovořit o svých zážitcích a vyjádřit svá přání.

Na velmi dobré úrovni jsou poznatky dětí vztahující se k přírodě, vesnici a životnímu prostředí. Při rozhovoru některé děti projevovaly velmi dobré znalosti lesních zvířat, ptáků a také souvislostí. V konkrétních činnostech dosahují odpovídajících výsledků. Většina z nich se dokáže na určitou dobu soustředit, splnit úkol dle svých možností, ale z jejich projevů je patrná malá samostatnost a značná závislost na přítomnosti učitelek.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou ve spontánních činnostech hodnoceny jako průměrné, v řízených jako pouze vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Třebíč dne 5. 1. 2000 pod č.j.16/2000 nerespektuje změny platné k 1. 1. 2003, tj. připojení nové součásti. Není tak v souladu s dodatkem ke zřizovací listině vydané obcí Valeč na základě usnesení zastupitelstva obce č. I/2002 ze dne 10. 12. 2002.

Ředitelka po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem povolila výjimku z maximálního počtu dětí ve třídě v souladu s vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Počet zapsaných dětí je v souladu se stanovenou kapacitou školy.

Velmi dobrá je spolupráce se základní školou. Svědčí o tom vzájemné návštěvy, předávání poznatků o dětech, účast učitelek při zápisu dětí do první třídy, společné zájezdy na kulturní akce a přírodovědné vycházky.

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy je doplňována předplaveckým výcvikem, výlety do Střediska ekologické výchovy v Chaloupkách, účastí ve výtvarných soutěžích, návštěvami kulturních akcí, divadelních představení a oslavami.

V průběhu roku organizuje škola pro rodiče a veřejnost akce jako jsou oslavy svátků, kulturní program pro důchodce, sportovní akce ve spolupráci s místní organizací Sokola. O své činnosti informuje veřejnost ve Zpravodaji obecního úřadu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Třebíč o zařazení základní školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení do sítě škol – čj. 16/2000 ze dne 5. 1. 2000,
2. Zřizovací listina Základní školy Valeč vydaná Obcí Valeč ze dne 23. 11. 1999 a dodatek ke zřizovací listině čj. I/2002 ze dne 10. 12. 2002,
3. povinná dokumentace předškolního zařízení,
4. přehled výchovné práce, docházka dětí,
5. školní vzdělávací program, týdenní plány výchovně-vzdělávací práce,
6. vnitřní řád školy, režim dne,
7. roční pracovní plán pro školní rok 2002/2003,
8. záznamy z hospitační činnosti ředitelky.

ZÁVĚR

Mateřská škola plní svoji funkci. Poskytuje dětem příjemné a bezpečné prostředí.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

Po materiální stránce je mateřská škola velmi dobře vybavena hračkami, pomůckami a pracovním materiálem. Materiální zdroje však nejsou při výchovně-vzdělávací práci efektivně využívány. Prostorové podmínky odpovídají počtu zapsaných dětí.

Realizace výchovně-vzdělávacích činností upřednostňuje plnění vzdělávacích cílů před tvořivými přístupy a aktivním přirozeným učením. Využívané formy a metody neodpovídají současnému pojetí předškolního vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní
inspektorka**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Cepková

.....

V Třebíči dne 7. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 2. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Jan Nešpor

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Kraje Vysočina	2003-03-12	60/2003
Obecní úřad Valeč	2003-03-12	61/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány